

Утвърждавам:

Директор:

/д-р Светлин Абаджиев/

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И
УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ В
СРЕДНО УЧИЛИЩЕ С ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ
„СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ - БЛАГОЕВГРАД**

Програмата е приета от Педагогическия съвет с протокол № 5/27.11.2018 г.
на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното
образование

ВЪВЕДЕНИЕ:

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните приоритети на правителството в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- ✓ разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- ✓ по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ✓ ранна превенция на обучителни затруднения;
- ✓ включващо обучение на ученици със специални образователни потребности;
- ✓ включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- ✓ разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА:

Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства;

- ✓ Европейската социална харта;
- ✓ Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- ✓ Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- ✓ Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания;
- ✓ Закон за предучилищното и училищно образование;

- ✓ Стандарт за приобщаващото образование.

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот. СУИЧЕ „Св. Климент Охридски“ е институция, която спазва препоръките на Съвета на Европа, отправени към всички организации да работят активно в областта на интегрирането на хората с увреждания и уязвими групи.

АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

През последните години се създава една пъстра картина ученици от различни националности, различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите и понякога към самите себе си. Срещата с хора от различни култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРОГРАМАТА

- ✓ Равен достъп и приобщаване на всяко дете;
- ✓ Равнопоставеност и недопускане на дискриминация;
- ✓ Съхраняване на етнокултурното многообразие.

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в училище включва:

- а/ достъпна архитектурна среда;
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата;
- в/ диагностична и консултативна дейност;
- г/ специални учебно-технически средства и апаратура;
- д/ индивидуални образователни програми;
- е/ учебни програми по специалните учебни предмети и други.

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- ✓ Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- ✓ Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици, деца и родители.
- ✓ Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в училище чрез изграждане на подкрепяща среда.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства;
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора с висше образование от етническите малцинства като учители.
5. Провеждане на информационни кампании за привличане на млади хора като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
6. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства.

7. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

8. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.

9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.

10. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.

11. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.

МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА:

I. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие:

1. Издаване заповед от директора на училището за сформиране на екип, който да изготви оценка на ученика.

2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.

3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед и ресурсен учител, в зависимост от конкретния случай;

4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост.

5. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.

6. При несъгласие с оценката, родителят има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа /РЦП/ за повторна оценка на индивидуалните потребности.

7. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добрия интерес на детето.

8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности на детето.

II. Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището:

1. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището.
2. Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика.
3. Училището предоставя условия за равен достъп до образование, чрез осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда.
4. Училището изгражда при необходимост специализирана подкрепяща среда.
5. Училището предоставя достъпни средства за информация и комуникация.
6. Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
7. Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.

III. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището:

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора на училището за конкретно дете със СОП.
2. В екипа участват: психолог, логопед, ресурсен учител, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.
3. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.
4. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.
5. Директорът на училището изпраща за одобрение до директора на РЦП решението за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик със СОП, изготвено от екипа за подкрепа за личностно развитие.

ПЛАН ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Идентифициране на ученици, които имат необходимост от обща подкрепа.

Срок: 30 май 2019 г.

Отговорни: педагогически съветник, класни ръководители, учители.

2. Награждаване на ученици.

Срок: постоянен

Отговорни: директор, заместник директори

3. Дейности на училищната библиотека, свързани с четивна грамотност.

Срок: 30 май 2019 г.

Отговорни: библиотекар

4. Представяне на дейности по интереси в училището.

Срок: постоянен

Отговорни: учители ПИГ

5. Професионално ориентиране и кариерно развитие на ученици.

Срок: 30 май 2019 г.

Отговорни: педагогически съветник

6. Идентифициране на ученици със СОП.

Срок: 30 май 2019 г.

Отговорни: класни ръководители, логопед, ресурсен учител

7. Оценка на потребности на ученици със СОП.

Срок: постоянен

Отговорни: класни ръководители, логопед, ресурсен учител

8. Психологическа подкрепа, психо-социална рехабилитация. развитие на социални и комуникативни умения, превенция на зависимости и различни видове рискове.

Срок: постоянен

Отговорни: педагогически съветник

9. Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище.

Срок: постоянен

Отговорни: директор, зам. директор, учители, педагогически съветник.

10. Стимулиране участието на деца с изявени дарби в състезания и олимпиади.

Срок: постоянен

Отговорни: учители.

11. Стимулиране участието на деца и ученици от различни етнически групи в състезания, конкурси и олимпиади.

Срок: постоянен

Отговорни: учители

12. Съвместни дейности с МКБППМН, МКБТХ, инспектор детска педагогическа стая, православен център, регионална библиотека, РИОКОЗ, здравни и образователни медиатори.

Срок: 30 май 2019 г.

Отговорни: педагогически съветник, учители, библиотекаря

13. Обучение на педагогически специалисти за работа с деца със СОП.

Срок: постоянен

Отговорни: главен учител.

14. Специализирана работа с родителите на учениците със специални образователни потребности за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.

Срок: постоянен

Отговорни: учители, ресурсен учител, педагогически съветник.